

HALADÁS

VASÚTI

SZAK- ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

SZERKESZTŐK ÉS LAPTULAJDONOSOK:

BANOVITS LÁSZLÓ ifj. GÖRGEY LÁSZLÓ ZSIVKOVICS ANTAL

Előfizetési ára:

Egész évre ... 8 korona.
Fel évre ... 4 korona.
Negyed évre ... 2 korona.

Szerkesztőség:

Miskolcz, Szemere-utca 26. sz.
—
Megjelen minden vasárnap.

„Ki ajánlotta?”

Miskolcz, 1902. ápril 20.

(—ko—) Nagy port vert fel az ország színe előtt, a képviselőházban, a vasutasok szolgálati táblázatának „Ki ajánlotta?” rovata.

Vázsonyi Vilmos képviselő felszólalása után a kereskedelmi minister e rovat törlését rendelte el s az ma már meg is történt.

Igy van ez jól s úgy lett volna jobban, ha ez a rovat a 90-es évek elején meg sem jelent volna. Mert mi szükség volt erre a rovatra?

A jogász, a mérnök, a tanfolyamot végzett hallgató, valamint a kvalifikált altiszt-gyakornok szolgálatba lépése alkalmával okmányokkal tudja igazolni, hogy ki és honnan jött. Nem így azonban a szolgálatra jelentkező szolgálta, ki katonakönyvében s keresztlevelén kívül egyebet felmutatni nem képes.

Tulajdonképen ezek részére volt szánva a „Ki ajánlotta” rovat, mert igen természetes, hogy az ily állások betöltésénél első sorban az egyes külszolgálati főnökségek alatt előzőleg még napszámban dolgozott napibéresek vagy egyezményes munkások jöttek tekintetbe s ezen kívül még a vasuton kívül álló nevesebb egyének által ajánlottak, kik ajánlatukkal mintegy erkölcsi garantiát is vállaltak az ajánlottakért. Ebben nincs semmi, mert mint magán ember is szivesebben fogadok szolgálatomba egy olyan egyént, kit egy szavahihető egyén vagy jó ismerősöm ajánlott, mint egy vad idegent. Ez volt tehát a rovat célja és semmi más, de a keresztülvitel helytelen volt, a mennyiben egy általános nyomtatványon, a szolgálati táblázaton szerepel, a milyen a vasut szolgálatában álló vezérembertől le az utolsó szolgáltaig minden alkalmazott részére vezetett.

A ki a vasuti szolgálat gyakorlati részével csak egy kevéssé is ismerős, tudja, hogy a fentebbiekben igazat mondtam.

Szeretném azt a szolgálati főnököt látni, a ki az alkalmazottak mulasztásainak megtorlásánál, vagy az érdem elismerésénél, a jutalmazásoknál csak egy esetben is bepillantott volna a szolgálati táblázatnak kifogásolt rovatába, vagy volt-e valaha fegyelmi bizottsági tag, ki a pályatársak feletti ítélkezésben az említett rovat iránt érdeklődött volna, avagy valamely előléptetési javaslat a szolgálati táblázatba beirt protektorok iránti tekintetből lett-e valaha összeállítva?

Nem, mert ennek a rovatnak soha semmiféle erkölcsi súlya nem volt.

Tudjuk nagyon jól, hogy a szolgálatba lépés alkalmával az új alkalmazott első teendője a szolgálati táblázat kitöltése s ekkor először a „Ki ajánlotta?” rovat előtt akad meg. A be-lépők 10 százaléka csupa naivitásból beír egy vagy más nevet, 10 százaléka önmagától, a többi 80 százalék pedig a kartársak felvilágosítása folytán üresen hagyja.

A ki pedig beírt valami nevet, az választhatott protektort tetszése szerint, mert annak bizonyítását soha és semmiféle körülmények között senki sem követelte.

De nem a rovat törlése ellen fogtam tollat, mert azt mindenki csak helyeselheti, a menyiben félreértésekre s félremagyarázásokra adott alkalmat, hanem az ellen, hogy milyen föltevessel kivántatott annak eltörlése.

Igen csodálkozom azon, hogy éppen Vázsonyi képviselő ur lépett fel oly vehemensen a szerencsétlen rovat ellen, a melynek nem akkora zivatar, hanem talán egy kis szellőcske is elég lett volna, hogy végkép elseperje azt.

Csodálkozom pedig azért, mert éppen a nevezett képviselő urnak van a választói között a legtöbb vasutas barátja, ki őt felvilágosíthatta volna.

S akkor talán talált volna Vázsonyi Vilmos fontosabb és égetőbb kérdést is annál, hogy törültsék el a „Ki ajánlotta?” rovat.

Az eredmény talán nem lett volna oly rögtönös, de bizonynyal nagyobb hatást ért volna el, mint most, midőn csak a jó vidéki újságolvasókat botránkoztatta meg a vasut erkölcstelen protekció-tenyésztésének bemutatásával.

Van még ügykezelésünkben több ily eltörendő hiba, amit tulajdonképen magunknak kellene mint idejét múlt, avult dolgot lenyírni. Hiszszük, hogy ezek az újjászervezés alkalmával mind eltöröltenek.

Pályafelvigyázók kiképzése és minősítése.

(2) Irta: L. B.

Lássuk csupán főbb vonásokban, hogy mikép is történik hát nálunk a pályafelvigyázók kiképzetése és minősítése?

Első a felvétel, — mely a szolg. rendtartás értelmében vagy középiskolai 4 osztályu bizonyítvány alapján, vagy az u. n. altiszti minősítő vizsgálat útján történik és ez idő szerint az üzletvezetők hatáskörébe tartozik. De a gyakorlatban ettől is eltérnek, mert a pályafelvigyázó gyakornokokat azzal a kikötéssel is felveszik, hogy majd utólag teszik le az altiszti minősítő vizsgát.

Második stádium: a gyakornokoskodási idő, mely alatt a jelöltek egyik csoportja még az elméleti ismeretekkel maga küzködik, mert az altiszti minősítő vizsgára őt felelőseinek oktatni nem kötelessége és tényleg nem is teszik; a másik csoport, mely középiskolai bizonyítvánnyal jutott be, már a szükséges gyakorlatot és a szakismereteket szerzi meg, — legtöbbször csak attól a pályafelvigyázótól, a ki mellé beosztották,

TÁRCZA.

Intermezzo.

(Heine.)

Ős-ábrándomat álmodám:
A lombos hárs alatt veled
Szerelmünkre felesküvénk...
A tavaszi éj befedett...

Ez aztán esküvő vala,
Dózsöltem csókjaid alatt
S hogy ne felejtsem esküszóm'
Megharaptad az újjamat.

Én édes, hűtlen szeretőm!
Szép volt az eskü, kellemes...
Hanem, izé... a harapás
Úgy vélem, hogy — felesleges.

Passe-partout.

Boszú.

— A „Haladás” eredeti tárczája. —

Az orvosok eltávoztak.

A sápadt férfi nyitott szemekkel fekszik ágyában: mellette szolgálja áll.

Tagolatlan, hörgő hang tör elő a beteg melléből s véres hab lepi el az ajkakat.

A golyó, mely bordái közé talált, halálhozó. Nem engedte kivenni sebéből, miért hosszabbíták az orvosok hasztalanul rettentő kínjait?

Meg fog halni. Meg akar halni. Menyasszonya miatt hal meg. Nem érette, — miatta.

Egy ember állt útjába. Elragadta tőle a leányt, kit szeretett s meggyűlölt és elveszi életét, melyet megtorló bosszúért tett párbajban kockára.

A koczka rosszul perdült; a vesztés egy étellel fizet.

Amint ott fekszik párnái között a halálravált s fénytelen szemével belemered a levegőbe, lelke, szíve betelik a legféktelenebb gyűlölettel minden iránt, mit szeretett, mi életének üdve, vágyainak czélja és törekvése volt.

mert a mérnök urak erre rá nem érnek. A szükséges szolgálati utasításokat pedig tanulja maga a jelölt szolgálatmentes idejében; (ami leginkább csak éjszaka van, ha ugyan nincs valami elemi esemény!)

Harmadik stádium: a szakvizsga megtartása és a helyettesítő szolgálat, végül a pályafelügyelői kinevezés és egyidejűleg az önálló szolgálattal való megbízás.

A szakvizsgálat írásbeli és szóbeli. — Általában mind a kettőt egy oly bizottság bírálja el, melyben a kiképzést nyújtó osztálymérnökség és az üzletvezetőség valamely szakközege szerepelnek.

A helyettesítő szolgálattétel a vizsga sikere után akkor következik be, ha még nincsen üres állás, melyre a gyakornok kinevezhető lenne; de ellenben van beteges, előregedett vagy szabadságolt pályafelügyelő, — vagy valami nagyobb szabású építkezés s.

A kinevezéshez végül akkor jut a vizsgázott egyén, ha a létszám megszához képest valahol üresedés áll be. — A kinevezés hasonlóképp az üzletvezetők jogkörébe tartozik.

Amaz eltérő apró részletekre, melyeket az egyes üzletvezetőségek e három kiképzetési

Nem maradt lelkében sem szomorúság, sem szánalom, sem megnyugvás, sem szeretet; az emlékezés gyümölcse — gyűlölet.

Lázás vízióiban rettentő hatalom ura. S hatalmával szíve szerint él. Dögvészt és pusztulást, vértengert és lángfolyókat lát, melyekkel boszút áll mindenben, mi él.

Egy gondolat szökik agyába; lelke sötétségben fogant rémgondolat. A haldokló arca mosolyra torzúl, az *ördög* nevet.

— Péter!

A szolga ura fölé hajol.

— Hozz írószereket... Levelet írok. Sokat. A szolga némán teljesíti parancsát.

— Add a tollat. Papirost, borítékot... Többet.

Rettentő erőlködéssel fogja kezébe a tollat s szántja végig a papirosra. Megremeg a gondolatra, hogy a halál idő előtt üti ki kezéből a tollat.

A veritek hull homlokáról, keze reszket s a toll mázsányi sulyu...

Hátradül. Keze ernyedten hull alá, szemeit lehunyja.

Hosszu perczek multán tér ismét magához.

— ... Ragaszd le a leveleket.

stádium bármelyikében jónak látnak alkalmazni, nem volna haszonnal járó kiterjeszkedni, a bevezetésben említett okoknál fogva.

Hanem elemezni igyekszem, hogy mely ténykörülmények szorulnak korrekcióra?

Már a kiinduló pontnál tapasztalhattam, hogy a *felvétel* kellékei mostan nem nyujtanak elegendő garanciát az egyének megválogatása tekintetében, — mert manapság — midőn az 1040 korona alapfizetés és 200 korona minimalis lakbér, 120 korona utazási pótlék és szolg. egyenruha élvezetével jár a kezdő pályafelügyelő javadalmazása: valóban jobban meglehetne válogatni előre az embereket, — holott a legtöbb gyakornok az előirt középiskolai bizonyítvány nélkül — az u. n. altiszti minősítő vizsga letévése reményében vétetik fel szolgálatba.

A felvételnél tanusított tul enyhe felfogás még természetes volt a 60-as és 70-es években, midőn a vasuti pálya a magyaroknál újdonság számba ment és az első nagy építési korszakban beözönlött idegeneket akarták fokozatosan magyar emberekkel pótolni az önmaguk is lassan magyarosodó vasuti igazgatóságok. A majdnem semmi szabályhoz kötött felvételt azonban ellensúlyozták abban

A szolga egyenként borítékba teszi s lepecsételi a leveleket. A czim egy, a menyasszony neve.

— Hány?

— Kilencz.

— Kevés...

A beteg fölemeli fejét.

— Péter. Rád bízom e leveleket. Névnapi üdvözetek.

A sápadt arc mosolyog, az elkárhozottak mosolya ilyen.

— Ma van névnapja menyasszonyomnak. Haha... Egy levelet ma küldesz el neki, a többit jövőre. Minden évben egyet, minden névnapra egyet. Egy üdvözetet. — Péter. Tied minden vagyonom. Rád hagyok mindent. De esküdj meg, hogy teljesíted parancsomat... Minden névnapra egyet. — Esküdj... A völegény névnapot köszönt a sirból. Minden évben. Esküdj.

— Ugy lesz, uram, — szól fogvaczogva a szolga.

— Esküdj!

— Esküszöm.

— Úgy legyen. Mert feljövök a sirból, torkon

az időben azzal, hogy többnyire maguk az osztálymérnökök (Sectioningenieur) képezték gyakorlati és szemléltető módon a pályafelvigyázó jelöltek hivatásukra, mi az akkori gyér forgalomnál és 20–40 km. hosszú szakaszmérnökségek mellett elég szépen ment is.

De a mai 100–200 kilométer hosszú osztálymérnökségeknél és az átlag megtízszerezedett összeforgalom mellett, vajjon hol és hány mérnök akad kivételesen, a kinek erre *fizikai lehetősége* volna?

Sokan hangoztatják, kivált az angol irány hívei, hogy az ily állások betöltésénél nem való nagyfontosságot tulajdonítani az elméleti képzettségnek. Csakhogy ez egyéneknél a 3–4 középiskolai osztály sikeres elvégzése nem a műszaki elmélet, sőt semmiféle elmélet kérdése; hanem egyszerűen annak garanciája, hogy már belépésük idején meg legyen a gyakorlati állás betöltéséhez szükséges és *elengedhetetlen alap* és azt ne az intézet kötelékében és ez által fizetett minőségben, tehát a szolgálat rovására szerezzék meg.

(Folytatjuk.)

* *Sajtóhiba-helyesbítés.*
Lapunk 7. számában e közlemény 2-ik hasábjában az alulról számított 6-ik sorban „*formán*” szó helyett „*fórum előtt*” olvasandó.

ragadlak, leviszlek magamhoz, a férgékhez, a pokolba, a sirba, megfojtalak. — Adj tollat, — kevés... Mig el...

Szava hörgésbe full. A szolga reszketve rohan ki a szobából.

Szomorú magányban él egy szegény leány. Vagyomban dus, lelekben szegény. A város népe jól ismeri, még abból az időből, mikor körülrajongott bálványa volt a férfiaknak, irigylés tárgya barátnőinek. Most *szánja* mindenki.

Evek előtt nagy beteg volt; teste felépült, lelke elsorvadt. Csöndes, magabazárkózott teremtés, hangját sem hallják vén cselédei. De vannak napok, néhány minden évben, midőn rémült sikoltásai fölverik szobái csendjét s az orvosok tanácstalanul nézik keserves vergődését.

... Vegre megtört teste is s elborult lelke visszazállt az Alkotóhoz.

Koporsójának legszebb ékessége a szánalom és részvét könyve volt.

Temetése napján egy levelet hozott részére a pósta. Egy névnapi üdvözlés volt, az *utolsó*.

Irentrub.

Fegyelem és rendbirság.

Irta: *Kocsis Jenő*, állomási-főnök.

II.

Legutóbbi hasoncímű soraimban a fegyelemről mondtam el egyet-mást, most folytatólag a rendbirságra fogok áttérni.

Részemről ugyanoly fontosnak tartom személyzetünknek a rendbirság, mint a fegyelem fogalmával való megismertetését, mert magam is többször tapasztaltam, hogy mily téves fogalmai vannak személyzetünk néhány tagjának a rendbirságról.

Egyszer magam hallottam egy ilyen nyilatkozatot: „Mégsem járja, hogy még mindig nem törlik el azon szabályzatot, amelyből kifolyólag az állomásfőnök a kirótt büntetésből százalékot kap.”

Gondolják el, tisztelt olvasóim bámulatomat, ezen nyilatkozat hallatára. Mily fogalma lehet az ilyennek a rendbirságról?

Ezen okból, ha kissé bővebben foglalkoznék a rendbirsággal, ehez szíves türelmüket kérem.

A rendbirságra vonatkozó egyetlen útmutatásnak ugyszólván csak a szolgálati rendtartás 37-ik §-a, mely rövid két sorban foglalkozik a rendbirsággal, annak alkalmazás módját és nagyságát teljesen a szolgálati főnök belátására bizza. Ez részben helyes, de mondom csak részben, mert vajjon nem tévedhet-e ugyanúgy az a rendbirságot kiszabó szolgálati főnök, mint téved a sújtott.

Innen-onnan.

A csekei pap.

- Kérdi a csekei papot az esperes:
— Mivel keresztelne, ha víz nem volna?
— Borral.
— Ha az se volna Csekén?
— Pálinkával.
— Hát ha az se volna Csekén?
— Akkor én se volnék Csekén.

Sírat.

Emlékezz rám!
Ezt kérem én
Legutolsó kegynek,
Mivel — hidd el!
Csak az halott,
Akit elfelednek.

Féltreértés.

Falusi menyecske: — Mikor megy kérem a vonat Budapest felé?

Mátházó: — Melyik, a személyszállító?

Menyecske: — Ne komizkodjék velem! — s dühösen hátat fordít.

Mai korban.

Ámor nyíla a várt hatást
Ma csak úgy okozza:
Hogyha vége dűsan, bőven
Meg van — aranyozva.

Viszont minden egyes mulasztásra, vagy mint a szolgálati rendtartás 36. §-a mondja: „Minden egyes szolgálati kötelességbe ütköző tényre, szabályt felállítani teljes lehetetlen,“ azért más mód nincs, el kell fogadnunk a rendbirságnak most érvényben levő módját. Ha a szolgálati főnök, csak egy kissé lelkiismeretes, óriási, mondhatnám kellemetlenül nagy felelősséget ró reá a rendbirság kiszabása. Hisz személyzetünknek egy része, mint a fennebbi példa is mutatja, egyáltalában nincs tisztában a rendbirság céljával; az őt ért rendbirságot rendszeren félremagyarázza és abban személyeskedést lát ahelyett, hogy belátná, hogy a szolgálati főnök akkor, midőn a rendbirságot kirózza, éppen olyan szolgálati kötelességet teljesít, mint a kocsioló a kocsik összekapcsolásakor.

Éppen azért intézetünk érdekében első sorban a szolgálati főnököktől kell megkövetelni azt, hogy beosztottjaikkal szemben soha semmiféle mellékkörülményektől, magán, esetleg családi ügyből kifolyó gyűlölségtől vezéreltetni magukat ne engedjék. A kirótt birság mindig olyan legyen, hogy annak igazságos voltáról ne csak az azt kiadó, hanem a kiadó felettes hatósága is meg legyen győződve. Éppen azért célszerűnek tartanám a szolgálati rendtartás 38. §-ának utolsó bekezdését, mely a rendbirság felelbbvitelét kizárja, olyképen módosítani, hogy a külszolgálati főnökök által kirótt büntetés ellen

az üzletvezetőséghez való felelbbvitelnek helyadassék. Az ebből származó munkaszaporodást kárpótolná azon körülmény, hogy személyzetünk, ha látná, hogy megfelebbezett büntetése helybenhagyatott, meggyőződne a birság jogosságáról.

Egy lelkiismeretes, pontos, éber és józan, szóval kifogástalan alkalmazott, ha követi el a mulasztást, azt nem készakarva követi el s már magában véve az bünteteskép sújtja őt, ha érzi magában, hogy mulasztásával az intézetnek kárt tett. Sújtja azonkívül az, ha látja, hogy tévedése, vagy mulasztása folytán felsőbbségének bizalma iránta megrendült. Ilyen embernek már a megróvás is épp oly érzékeny büntetés, mint egy kevésbé lelkiismeretes embernek a pénz birság.

Viszont, kik a birságot legjobban megérdemlik s kik érdemük szerint ebben legtöbbször részesülnek, a könnyelműek, iszákosok és hanyagok, ezek fel sem veszik ezt. Mert bizony-bizony, de sok alkalmazottat ismerek, ki ahelyett, hogy családjának vinné haza a keresetét, a koresmába viszi. Sújtja-e itt a családot a birság? Sújtja-e az alkalmazottat? „Mit, két literrel kevesebbet iszom s helyre van ütve a dolog!“ Vagy pedig: „Egy óra alatt visszanyerem a kártyán, amit levontak“—féle megjegyzéseket, mennyit lehet hallani!

Most kérem, vajjon melyik alkalmazott lesz jobban sújtva a rendbirság által? Nemde, a józanéletű, komoly, pontos ember, esetleg

A HÉT TÖRTÉNETE.

Miskolcz, ápril 20.

(—dr.—) A béke olajága végre közeledik a sokat zaklatott burok földjeihez s ott, hol már éveken át folytonos puskaropogás, ágyudőrej hangzott, nemsokára remélhetőleg ismét békés bur földművesek szántják föl hős vérükkel áztatott földjeiket. Már hetek óta tárgyalnak a béke megkötése érdekében s most, hogy a burok végre lemondottak az annyira imádott teljes függetlenségről s csak széleskörű önkormányzatot akarnak biztosítani maguknak, a végleges béke már csak hetek kérdése lehet.

De mintha ezzel vén Európánkat elhagyta volna a nyugalom. Forr nyugaton is, keleten is.

Nyugaton a kis Belgiumban valóságos forradalom van kitörőben. A szocialisták ugyanis alkotmányrevíziót és általános szavazatjogot akarnak kivívni, s mert ez önerejükben nem sikerült, segítségül hívták a munkáskérdés. Közel kétszáz ezer munkás mondta ki már a sztrájkot s úgy látszik sikerül nekik azt általánossá tenni, mert naponként több és több munkaágnál szüntetik be a munkát. Az elmúlt héten nap-nap mellett véres összeütközések voltak a forrongó nép és a fegyveres erő között. Magában Brüsszelben, mintha csak a párisi barrikárdharcok a francia forradalom idejéből minden borzalmasságukkal megújultak volna, két nap és két éjjel véres küzdelmek dúltak minden utcában, míg végre a fegyveres erő mégis tulsulyra vergődött.

A szocialisták egy része úgy látszik maga is megijedt az eredménytől, mert most már ők is a nyugalom helyreállításán dolgoznak.

Forrong keleten is a nagy Oroszországban. Alig esenededtek le a kedélyek Trepkov az orosz rendőr-minister meggyilkolása után, akit állítólag az orosz diákok központi szövetsége ítélte halálra és hajtotta is végre ezen halálos ítéletet, máris újabb szenzáció reszketteti meg az orosz bürokratizmust. Kedden délután 1 órakor egy orosz diák, orosz hadsegédi egyenruhában azzal kért beboesáttatást Szipjagin orosz belügyminiszterhez, hogy neki Szergiusz nagyherceg megbízásából egy iratot adjon át. A hadsegédi egyenruha minden gyanút eloszlatott s így a diák akadály nélkül juthatott be Szipjaginhez. Szipjagin mit sem sejtve veszi át az iratot, s mikor annak elolvasásához akar fogni, a diák közelebb lép hozzá s fojtott hangon így szól:

— Ütött utolsó órád! elérkezett a leszámolás ideje.

A diák — kit a lapok szerint hol Batsanov, ho Busirov, hol meg Malisev-nek hívnak — erre közvetlen-közlebből gyors egymásutánban ötször lött a miniszterre. Négy golyó talált, a második a miniszternek tüdejét furta át. Szipjagin nyomban összerogyott s többé nem is tért eszméltre.

Vérfagyasztó hidegvérrel végezte el borzalmas művét a diák. Mikor vallatták, kitérőleg azt felelte

— Azt a módot választottam, amelynek Mac Kinley is áldozata lett. Ezt tartottam a legbiztosabbnak. A magam életével nem törődöm.

kisebb bírság által is, érzékenyebben van sújtva, mint az, ki jobban megérdemli s ki éppen gondatlan és könnyelmű életmódja miatt ezt fel sem veszi s kiknél a bírság tulajdonképpen célja t. i. a körültekintő, pontos szolgálatra serkentés, nem fog eredményre vezetni.

A bírság nagyságának befolyásolására szolgál nemcsak a mulasztás, hanem annak következménye is. Súlyosabb következmények súlyosabb bírságot is vonnak maguk után. Például egy találkozás megállapításának elmulasztása szerintem igen súlyos szolgálati vétség, kétségkívül súlyos büntetést is von maga után. Természetesen, ha most e találkozás elmulasztásából kifolyólag, esetleg karamból keletkezik, így a mulasztás, bár mindkét esetben ugyanaz volt, a második esetben sokkal súlyosabb elbírálás alá esik.

Ha már ennyit elmondottam a rendbírságról és annak alkalmazásmódjairól, meg kell még emlékeznem annak hátrányairól is. Első legfőbb hátránya a rendbírságnak az, hogy a személyzet, különösen az intelligensebb személyzet önérzetére hat károsan. Mondjuk, a legjobb akarat mellett követ el valaki tévedést és ezért bírságban részesül. Ez nem fogja a lelkiismeretes szolgálattevőt nagyobb buzgalomra ösztökélni; ellenkezőleg, elcsüggeszti, elkedvetleníti. Már pedig mindannyian tudjuk, mily sokat tesz az, ha valaki kedvvel, vagy anélkül végzi teendőit.

De ezenkívül még károsabban hat a bírság az önérzetre az által, hogy egy elkövetett vétség eltussolására ösztönzi annak elkövetőt s ezen igyekezetében esetleg egy alantasabb állást betöltő alkalmazottat is segítségül hív, s ez által az önérzetén kívül még hivatali tekintélye is szenved. „Csak az üzletvezetőség vagy a stánczi meg ne tudja!” Ez a fő elv számtalan alkalmazottnál s hogy a hiba elpalástolása mily sok esetben sikerül, ezt mindnyájan jól tudjuk.

Végül a fegyellemmel kapcsolatban hátránya a rendbírságnak az, hogy nem fogja a fegyelmet oly mérvben előmozdítani, mint a katonaságnál, hol a fenytéknek egész más módja van alkalmazásban. De azon büntetés, mely a katonaságnál szokásban van, bármily hasznos is volna, nálunk nem alkalmazható, nem pedig idő és megfelelő eszközök hiányában. Pedig nagyon sok esetben többet használna a legsúlyosabb bírságnál az, ha X. Y. úr, husvétnak egyetlen napján sem távozhata el, mondjuk az állomásról s pl. a díj-szabások javítását kellene teljesítenie.

Nagy baj sok alkalmazottnak egy szenvedélye, mely valóságos büntény a vasutnál s ez az iszákosság, melyre elég súlyos bírságot fel sem tudok hozni. Kinek szenvedélye és nem tud annak ellentállani, ám igyék otthon szabadnapján; de a szolgálatközbeni ittasságot nem mentheti semmi. Ez már nem rendbírsággal, de már a legelső esetben is fegyelmileg, —

Szipjagin állítólag ezen szavakkal rogyott volna össze:

— Miért gyilkolnak meg engem? Nem tudok róla, hogy valakinek rosszat tettem volna.

* * *

Szenzációs bűnpört tárgyal mostanában a pestvidéki kir. törvényszék.

A somogy megyei hódosi pusztán három évvel ezelőtt 1899. évi május 26-án virradóra hirtelen halállal mult ki Nagy Márton dúsgazdag földbirtokos. Egyenes leszármazója nem lévén, mintegy *másfél millió koronát* érő vagyona az oldalági rokonokra szállott volna. Ámde csakhamar elosztotta a rokonoknak a dús örökség fölötti örömét Nagy Ákos, ez ügy révén immár hirhédte vált *kadarkuti földbirtokos*, aki már a következő napokon azzal állott elő, hogy Nagy Márton közvetlenül halála előtt oly végrendekezést tett, hogy egész vagyonát reá: Nagy Ákosra, illetőleg gyermekeire testálta s ezt tanukkal is igazolta. A dúz örökségtől elesett rokonok azonban bűnvádi feljelentést tettek Nagy Ákos és a tanuk ellen is. Több mint három évig húzódott a vizsgálat, mire végre most főtárgyalásra került a sor. Mintegy 128 tanut idézték be a főtárgyalásra s így maga a bizonyító eljárás eltartott az egész héten át.

Az ember összeborzad, mikor a bűnpör részleteit felolvassák.

A dúsgazdag földbirtokost nagybátyjának, Nagy Mártonnak holttestéhez hívják, ő kiküldi a halottas szobából eselégeit, besötétíti a szobát, újra behívja a

eselégeket s azt mondja, hogy nagybátyja még nem halt meg, végrendekezni akar. Erre az ágyhoz lép és megkérdezi: Akar végrendekezni bácsi? *Igen*, hangzik az ágy felől, — *azután egy halk hang*, a melyben a tanuk egy része megismerte Nagy Ákos elváltoztatott hangját, Nagy Ákos *fiait nevezi meg általános örökösül*. Ekkor Nagy Ákos ott hagyja a halottat s váltott lovakon Gécsre megy, a meghalt lakására, ott kiküldi a lakásból a házbelleket, kinyitja a Wertheim-szekrényt s onnan száztizenhétezer forint értékű értékpapírt és egy százharminckétezerhatszáz-huszonegy forintról szóló takarékpénztári betétkönyvet vesz magához.

Az állítólagos szóbeli végrendelet tanuit kihallgatják. Ketten Nagy Ákos ellen vallanak: Két asszony. *Ez a két asszony rövid idő múlva elpusztul*. Az egyiket orozva agyonlőtték, — ma se tudja senki ki és miért, — a másik mérgezés következtében hal meg! Egy évnél tovább tartott már a vizsgálat s akkor Nagy Ákos újabb meglepetéssel áll elő. Előadja, hogy a meghalt Nagy Márton a halála előtt való napon is ugyan csak tanuk előtt szintén szóbelileg végrendekezett s ekkor is őt és fiait nevezte meg általános örökösül. Bejelenti a tanukat is: persze megint szegény parasztok voltak e nevezetes aktusnak is tanúi. A vizsgálat során azután kisért, *hogy e tanuk közül egyik-másik ott se lehetett, mert másutt volt*.

Ítéletet valószínűleg csak a folyó héten hozhat a bíróság, a mit következő számunkban közlünk olvasóinkkal.

ismétlődés esetében elbocsájtással büntendő, mert ez nemcsak a saját, hanem számtalan embertársa életét teszi ki ocsmány szenvedélye által a legnagyobb veszélynek.

Sok bajt kellene tehát nálunk orvosolni, de miután mindezeket elmondottam, beláthatják tisztelt olvasóim, hogy bárhogyan vitatjuk, bárhogyan tekintjük is a rendbirságot, az napjainkban a vasut mostani szervezete mellett elkerülhetlen. Elkerülhetlen pedig azért, mert a szolgálati felelősöknek nem áll más eszköz módjukban a szolgálásban előforduló mulasztások megtorlására s a szolgálati hanyagság meggátolására.

Hova jutnánk, mi volna intézetünkben, ha minden egyes mulasztást csakis megrovással büntetnének?! Hisz akkor vajmi kevesen törődnének a szolgálat érdekeivel. Tehát legyünk mindannyian meggyőződve arról, hogy a rendbirság teljesen jogos s az el nem törülhető. Hogy pedig a személyzet erről meggyőződve legyen, elsősorban a szolgálati főnököknek, különösen pedig a külszolgálati főnököknek kell odahatni, hogy beosztottjai benne ne egy őket ok nélkül zaklató, folyton birságoló rémet, hanem mint őket oktató, biztató, terhes szolgálatukat átérző és folyton éber figyelemmel kísérő jóakarójukat lássák, ki mint segédeszközt csupán ott, hol arra szükség van, alkalmazza a rendbirságot s kinek ezen segédeszköz alkalmazása kötelessége.

HIREK.

* **Horánszky miniser betegsége.** Horánszky Nándor kereskedelemügyi m. kir. miniser — mint részvétellel értesülünk — súlyos beteg. Az április 11-iki ünnepi misén meghült s tüdőgyuladást kapott. A betegség lefolyására nagy mértékben aggasztó, hogy a lobosodás a tüdőben folyton terjed s a test hőmérséke is egyre emelkedik. Reméljük azonban, hogy a gondos ápolás megmenti az életnek s a tetterős férfit mielőbb visszahozza a közügyeknek.

* **Hymen.** Nagykállói *Kállay* Emánuel, a miskolci üzletvezetőség forgalmi osztályának ellenőre e hó 30-án tartja esküvőjét özv. Fritschné *Borsy* Ilona urhölgygyel. — *Pulszky* János, az üzletvezetőség mellé rendelt számosztály hivatalnokja eljegyezte *Likay* Ilonka kisasszonyt Tolesváról. — *Marton* Pál nyékládházai hivatalnok eljegyezte Práczay János földbirtokos leányát, Ilonkát. — *Zsolczai* Ferencz üzletvezetőségi tisztviselő eljegyezte Roma György főraktárnok leányát, Etelkát.

* **A vasuti tisztképző tanfolyam új tanárai.** A kereskedelemügyi m. kir. miniser a vasuti

CSARNOK.

A kölni dóm legendája.

2

— Németből. —

Az idegen különös módon mosolygott s néhány esőceppelt rázott le vörös köpenyéről.

— Pedig ismerem törekvéseidet s tudom, hogy kétségbe vagy esve azok megvalósíthatása felett. Egy kis szolgálat volt tőlem, hogy itt a fa alatt vártam be jövedeledet. — Győzni akarsz a kölni székesegyház közelgő pályázatán, nem igaz?

— Ugy van. De arra határoztam el magamat, hogy nem veszek részt a pályázatban. Széttéptem rajzaimat, s már ha jönne is eszmém, nem volna időm új rajzokat készíteni.

Az idegen kezével mellénye alá nyult s egy pergament-tekereset húzott elő, melyet kibontott; amint ezt tette, egy kisebb pergament-darab kieszott a tekeresből s a földre hullott. Az építész lehajolt és felvette.

— Oh, csak tartsd kezvedben egy pillanatig; mindjárt arra is rátérünk, addig is nézz ide!

Kigöngyölitette a nagy pergamentet. Az építész rápillantott s a gyönyör és borzalom felkeltésével lépett hátra.

Egy templom rajzát látta maga előtt, a melyről még legragyogóbb ábrándjai között sem álmodott. Pedig itt-ott sok részletét ismerte föl benne merengései tárgyának. De ez dicső, tökéletes, egész volt, míg ábrándjai csak töredékek. Felindulásában reszkető kezekkel kapott utána.

— Ez a sátán műve, — rebegte.

— Mit bánod azt te, akárkié is, — felelt az idegen. — a földolog, hogy a tied legyen.

— Az enyém?

— Igen, egy feltétel alatt.

Az építész azt sem tudta, hová legyen megtelepítésében.

— Ugy érted, hogy a páratlan tervrajz alá jegyezhetem nevemet s hogy enyém lehet a földkerekség legnagyobbszerű temploma építésének dicsősége?

— Természetesen.

— Hamar a feltételeket! halljam a feltételeket!

— Csak egyetlen egy van, egészen egyszerű. Annyi az egész, hogy mielőtt neveddel ellátnád a rajzot, melyről alig kel említenem, hogy könnyen fogsz vele győzni a versenyben, előbb ird nevedet azon pergament-levél alá, melyet kezvedben tartasz.

Az építész fölnyitotta a pergament-lapot és elolvasta azt.

— De abban az áll, hogy lelkemet adom el neked, — kiáltott föl.

tisztképző tanfolyamon az elhunyt *Hauser* Nándor főfelügyelő igazgató helyettes örökébe, az első forgalmi tanszékre *Mocskonyi* Károly máv. főellenőrt, a második forgalmi tanszékre *Fendt* Ottó máv. főellenőrt, segéd-tanárként pedig *F. Gontaine* Emil máv. ellenőrt nevezte ki.

* **Vasúti menetdíj-kedvezmény.** Horánszky Nándor kereskedelemügyi miniszter a fővárosba felrándulni óhajtó vidékiek részére a Szent István napkor szokásos vasúti menetdíj leszállítást a pünkösdi ünnepekre is ki-terjesztette.

* **A magyar kir. államvasutak bevételai.** A magyar kir. államvasutak üzleti kimutatása szerint az 1901. évben 215 millió 087,977 korona bevétel volt, a mi az 1900. évi bevételhez 87,000 korona többletet mutat. A személyforgalom jövedelmei 752,500 koronával emelkedtek.

* **Egy főmérnök tragikus halála.** *Kárász* Emil, az aradi üzletvezetőség főnökét ez év február havában Szolnokon, súlyos baleset érte. *Kárász*, az Arad-felé menő vonatra akarván felszállani, egy sín páron a lába megakadt s a pályaudvarra éppen akkor behaladó vonat a főmérnök ballábfejét átvágta. A súlyosan sérült főmérnököt haza szállították s lábáról a zúzott végeket amputálták.

— Határozottan okos ficzkó vagy. Nos, igen, a dolog úgy áll.

— Hogy földi életem után tied vagyok, azt tehetsz velem, a mit akarsz.

Az idegen meghajlott.

— Nem tehetem! — Az építész kezeibe rejtetve arczát.

— Jól van. Akkor hiába töltöttem időmet, ennyi az egész, — s azzal az idegen ismét össze kezdte göngyölgetni a rajzot.

A pergament suhogása neszére az építész levette kezét arczáról s kinyújtotta.

— Nem, nem. Nem hagyhatom. Add ide! Azonnal aláírom.

A sátán mosolygott.

— Lám, lám, most majd hogy el nem hamaroktad a dolgot. — Aztán újból mellénye alá nyúlt: — Ime a toll, de tintát, sajnálom, nem hordok magammal. Nyujtsd ki a karodat kissé, — így, köszönöm.

Gyorsan és fájdalom nélkül megszurta a toll hegyével az építész csuklóját, egy vörös csepp szivárgott ki s utána még egy. Az idegen a véresöppbe mártotta a tollat s elébe adta a kisebb pergamentet.

— Ird alá és légy hirnevés!

Az építész féltérdre ereszkedett s másik térdére a pergamentet terítve, aláírta azt.

Ezalatt elmúlt a zivatar, a madarak újra énekelni kezdtek. Gyémánthoz hasonló fényes

Az amputáció következtében a főmérnök oly sok vért veszített, hogy azóta folyton betegeskedett, míg most végre meghalt. Halála, az aradi üzletvezetőség tisztviselő körében általános részvétet keltett.

* **A hatvani Máv. altisztikör** e hó elején tartotta meg szokásos évi közgyűlését, a mely is a tagok szép érdeklődése mellett folyt le. A megejtett választások eredménye a következő lett: elnökké megválasztották *Lengyel* Ignácot; alelnökké *Nagy* Antalt, *Hegyesi* Imrét, *Csekő* Kálmánt; pénztárossá *Letanóczy* Lajost; titkárrá *Arendás* Petert; jegyzökké *Porémpovich* Istvánt, *Kasszány* Imrét; gazdává *Bacsics* Györgyöt. A közgyűlés az újonnan megválasztott tisztikar eltevéseivel oszlott szét.

* **Áruforgalmi eredmény a múlt hóban.** A m. kir. államvasutak áruforgalma a folyó évi márczius hóban a múlt évi márczius hóval szemben 10 százaléknyi csökkenést tüntet fel. Az idén ugyanis csak 179,973 kocsirakomány fizető áru adatott fel a kovalyi 199,094 kocsival szemben. Legnagyobb a hanyatlás a gabonánál, lisztnél, szénnél, vasnál és faneműeknél, míg köveknél, szénánál, szalmánál, valamint élő állatoknál emelkedés mutatkozik. Az év eleje óta márczius hó végéig feladott összes áruk mennyisége: 550,260 kocsirakomány volt, a mi a múlt év hasonló időszakához képest 4 százaléknyi csökkenést jelent.

* **Új vasut.** A vásárhely—makó—szent-miklósi vasut építési munkálataihoz hozzáfogtak. A helyszíni tárgyalások és a közigazgatás bejárás *Halászy* László miniszteri titkár vezetése mellett folytak le.

csepp ült minden levelen, minden fűszálon. Az idegen köpenye lángként tündökölt a napfényenél, a mint várakozva állt ott, fekete kecskeszakállát simogatva.

— Csak még egy dolog van, a mit meg kell jegyezni. Talán rosszul vagy? Nem? Majd azt hittem. Nos hát, mint mondtam, még egy dolog van, mit meg kell jegyezni. Nehogy azt hidd, hogy mivel a templom, melyet emelni fogsz, Isten dicsőségére szolgál, az ő nevéből fog visszhangozni, azért a szerződés alól kibújhatsz. Emlékezz rá, hogy hirnévért és dicsőségért adtad el nekem lelkedet.

— Démon! Ide a rajzzal! kiáltott az építész s kebléhez szorítva a pergamentet, megfordult és futni kezdett az erdőből.

Egy évre rá a székesegyház alapjait lerakták s kőművesek seregei rajzoltak felettük.

A munkások közt járt-kelt parancsait osztva, figyelve, dorgáló vagy dicséret szavakat szórva a templom építője, Köln legnagyobb embere. Lába nem nyugodott, szeméi be nem zártak. Késő éjszakáig merengett bámulatos művén s a hajnal már korábban helyén találta, mint a legutolsó kőművest.

(Folytatjuk.)

* **Öngyilkos vasuti hivatalnok.** A szegedi üzletvezetőség egyik szorgalmas hivatalnoka: *Zsigmond Gyula* borzalmas módon vetett véget életének. A déli órákban félórai szabadságot kért hivatalfőnökétől; haza ment Damjanich-utcai lakására, ott egyik szobába bezárkózott, előbb eczetsavat ivott, majd fölívta a gégjét és az ereit s azután a szájába lőtt. A lövés zajára agg szülei rémülten futottak be a szobába, hol egyetlen fiukat szétlőtt fejjel holtan találták. A huszonnégy éves fiatal ember tragikus halálának okát nem is sejtik.

* **A keleti express-vonatot** f. hó 13-án Linz állomáson baleset érte. Ugyanis a 153. sz. váltó tökéletlen záródása folytán a vonat mozdonya, podgyász- és hálókocsija kisikamlott; a mozdony mélyen a földbe fúródott. Az utasok közül szerencsére senki sem sérült meg. Az express Linzben feloszlott s az utasok gyorsvonattal folytatták Bécsig utjokat.

* **Halálos szerencsétlenség.** Az eszéki vasuti állomáson halálos szerencsétlenség történt. *Csányi József* vasuti munkást, ki épen az esküvőre akart utazni, a vágányokon áthaladva egy mozdony halálra gázolta. Mikor menyasszonya a borzasztó szerencsétlenséget megtudta, érthető bánatában valósággal őrjöngni kezdett.

* **Lefoglalt lóvasut.** Belgrádban a lóvasuti forgalom néhány nap óta szünetel. A forgalom beszüntetésének oka az, hogy a belga lóvasut-társaság vámügyi kihágást követett el és a 11,000 franknyi bírságot kellő időre le nem fizetvén, az összeg biztosítása céljából a társaság lóanyagát lefoglalták.

* **Vasutépítés Szerbiában.** A félhivatalos „Dnevnik” című belgrádi lap közlése szerint, a szerb vasuti hálózat teljes kiépítésére Párisban egy konzorcium alakult, mely már a kormánynál 100,000 frank biztosítékot is tett le.

* **A tapolca-kezdhelyi vasut** kiépítése ügyében kezdte hely és Tapolca városok legtekintélyesebb polgáraiból álló küldöttség tisztelgett *Bogyay Máté* és *Hertelendy Ferenc* orsz. gyűlési képviselők vezetése alatt, a kereskedelmi miniszteriumban, hol őket *Mándi* miniszteri tanácsos fogadta. A küldöttség az építési engedély kiadását kérte, mit a miniszteri tanácsos még e hóra kilátásba is helyezett.

* **Izgalmas jelenet a vonaton.** *Sax Gyula* tiszta-földvári kereskedő hiszterikus feleségét, *Feldheim Amáliát* Budapestre szállította. Útközben, Kengyel község mellett, az aszszony szublimát pasztillákat vett be és azután férjére vetvén magát, egy borotvával meg akarta ölni. A megrémült férjnek a

kalauz segítségével csak nehezen sikerült lefogni és megakadályozni szándéka kivételében. Budapesten Saxnét a zsidó kórházban helyezték el, hol sublimát mérgezés következtében egy nap alatt meghalt.

* **Villamos vasut Pöstyénbe.** Pöstyén-fürdő látogatásának előmozdítása érdekében életrevaló tervvel foglalkoznak most. Egy párisi villamos-vállalat finanszírozásával Pöstyén állomástól elágazólag mintegy 3 és fél kilométernyi hosszúságú villamos vasutat terveznek a fürdőhelyre, miáltal ezt az amugy is világhírű fürdőhelyet még könnyebben hozzáférhetővé tennék. A költségek valamivel túlhaladnák a fél millió koronát.

* **Leégett vasuti raktárpépület.** A hátszeg-váraljai vasuti állomáson e hó 17-én a tartalék-mozdony kéményéből tolatás közben kiszálló szikra a raktárpépületet felgyújtotta. A roppant szelviharban a tűz igen gyorsan terjedt, úgy, hogy a hátszegi tűzoltóknak és a vasuti személyzetnek csak a legnagyobb erőfeszítéssel sikerült a tüzet lokalizálni és a többi állomási épületet megmenteni. A kár meghaladja az 50 000 koronát.

* **Élmes tolvajok.** *Borza Sámuelné* vámos-györki vasuti kantinosné pénzében és jégvermében a napokban betörők jártak. Elvittek öt liter borovieskát, öt liter konyakot, egy liter rumot, 2 drb. 10–10 literes üveggel besavanyított ugorkát és csapon eresztve eddig még meg nem állapított mennyiségű bort s pálinkát. A vakmerő tolvajokat a csendőrség erőlyesen nyomozza.

* **Rejtélyes hulla.** A Budapestről Máramaros-Szigetre elindult 1760. sz. személyvonat egyik III. osztályu kocsijának tetején a lámpákat meggyújtó fékező egy összeroncsolt holttestet talált. A hullát Nagy-Károlyban leemelték s az esetről jegyzőkönyvet vettek fel. A halott mintegy 40–50 éves férfi, ruházata után ítélve, a közép osztályhoz tartozott. Kiletére vonatkozólag zsebeiben semmiféle felvilágosító iratot nem találtak. A rejtélyes bűnesetben a vizsgálat erőlyesen folyik s az fogja megállapítani, hogy gyilkosság forog-e fent, vagy pedig — a mint a jelekből gyanítják — az illető ingyen utazásra vágyva, észrevétlenül fölmászott a kocsi tetejére s a szerencsétlenség valamelyik hidnál történhetett, a hol a hidrészek bezúzták a fejét.

* **Kaba-Nádudvar.** A kaba-nádudvari vasut sok hányattatás után végre a megvalósulás stádiumába jutott, a mennyiben *Berger Jenő* debreczeni vállalkozó a szükséges kaucziót a miniszteriumnál letette s Nádudvar is meghozta újabb áldozatát. A község képviselő testülete ugyanis a már régebben megszavazott hatvanezer koronát még tízezer koronával kiegészítette s így most már a vasutépítés a jövő hóban megkezdhető lesz. Ugy tervezik, hogy a vasutat még ez év augusztusában átadják a forgalomnak.

* **Sulyos szerencsétlenség.** Az erzsébetfalvai viczinális Erzsébetfalva közelében *Borbáts Juliska* tizenöt éves leánynak mindkét lábát elvágta. *Borbáts Juliska* a mozgó vonatról ugrott le és így került a kerekek alá. *Sulyos* sérülésével a *Szent István* kórházba szállították.

* **Vigyázatlan öregasszony.** A folyó hó 14-én közlekedett 7903. sz. vonatnál *Rimaszécs* állomáson özv. *Jankovits Jánosné* 80 éves öreg asszony akkor szállott le a vonatról, mikor már az mozgásban volt. A magával jóformán tehetetlen öreg asszony egyensúlyt veszítve, lebukott a kocsis lépcsőjéről és erős zúzódásokat szenvedett.

* **Nagy zavart és rémületet** okozott a f. hó 11-én Budapestről elindult 504. sz. vonat étkezőkocsijának utasai között, hogy a midőn a vonat a Budapest közelében levő „Munkás otthon”-telep mellett elhaladt, egy munkás kinezési alak jókora nagy kővel behajította az étkező kocsis ablakát. Az üvegesörömpölésre az utasok rémülten ugrottak szét, de baja senkinek sem történt. A merénylő kipuhatolására a nyomozás megindult.

* **Összenyomták az ütközők.** Budapest-Józsefváros állomáson *Demetrovics Tivadar* munkás tolatás közben két kocsis ütközője közé került. A szerencsétlent sulyos természetű sérüléseivel a *Rókus* kórházba szállították.

A „Haladás” pályázata.

A lapunk 1. és 2. számában közzétett pályázatunkat a pályázni kívánók érdekében ezuttal ismét közöljük egész terjedelmében:

I. Kívánatuk egy, a hazai vasúti szolgálat köréből vett oly eredeti szakközlemény, mely az esetleg fölhasznált forrás-munkák megnevezésével népszerű előadásban egy lehetőleg általánosan érdeklő tárgyat dolgoz fel.

Az első pályadíj egy 20 koronás arany.
A második egy 10 koronás arany.

II. Kívánatuk két szépirodalmi közlemény. Az egyik vers, a másik próza.

Mindkettőnek pályadíja külön 10–10 korona aranyban.

A I. számú pályázat bírálóiul fölkértük a következő szakférfiakat, a kik készséggel vállalkoztak a bírói tisztre: *Görgey László üzletvezető urat, Tárczay Ferencz felügyelő urat, a miskolczi üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályának vezetőjét és Fűrész Sándor főmérnök urat, a miskolczi üv. vontatási osztályának vezetőjét.*

A II. számú pályázat bíráló-bizottsága szerkesztőségünk tagjaiból áll.

Pályázati feltételek:

1. A pályázatban olvasó-közönségünk minden tagja részt vehet. Lapunk szerkesztőségének tagjai a pályázatból kizárva.

2. A pályamunkák névtelenül, jelíges levél kíséretében küldendők be. A jelíges levélben a szerző neve foglaltassék.

3. A pályamunkák terjedelme a lapunkban közölni szokott czikkek terjedelmével legyen egyező, kéziratban körülbelül 5–12 kutyanyelvre terjedjen.

4. A beküldött pályamunkák a „Haladás” tulajdonát képezik s azok közlésének joga, ha pályadíjat nem nyertek is, lapunk szerkesztőségét illeti.

5. A pályadíjak a relatív legjobb munkáknak föltétlenül kiadatnak.

6. Azon pályamunkák, melyek a pályadíjat meg nem nyerték s lapunkban nem közölhetők, felbontatlan jelíges levelükkel együtt megsemmisíttetnek.

7. A pályamunkák **f. évi május hó elsejéig küldendők be a „Haladás” szerkesztőségének címére** (Miskolcz, Szemere-utca 26.)

8. A pályázat eredményét a f. évi május hó folyamán tesszük közzé.

A „Haladás” szerkesztősége.

FEJTÖRŐ.

— Lapunk olvasóitól szívesen közlünk rejtvényeket. —

Betű-rejtvény.

Közli: *Kovács Béla.*

50	2	34	38	36	28	Egy operetto ezime
		6	7	15	5	Kártyázásnál mondják
		11	8	44	26	Ki nem forit bor
31	32	33	40	45	12	Egyletek tartják
		13	16	18	39	Jól esik hallgatni
			3	23	41	Sokat tánczolnak ott
		24	25	17	31	Sakkjáték vége
		22	14	29	46	A dalos madárról mondják
			52	51	1	Sokan isszák reggelire
			43	42	27	Tagadó szó
		20	48	4	21	Nincsen ember e nélkül
		35	9	35	49	Póri név
37	19	10	4	47		Hitreggel alak
				1–52		Deák Ferencz egy szép mondása.

Megfejtését május hó 4-én megjelenő 10. számunkban hozzuk.

A megfejtők között egy jutalomkönyvet sorsolunk ki. A megfejtés határideje április hó 30.

F. évi 6. számunkban közölt rejtvény megfejtése:

„Ezt a kerek erdőt járom én,
Ezt a barna kislányt várom én.”

A kitézett jutalmat a megfejtők közül sorshuzás útján *Steinitz Emil* nyerte meg, kinek címére *Madách „Ember tragédiáját”* postára tettük.

Szerkesztői üzenetek.

„Nemes verseny.” Az előzmények után esodálkoztunk a czikk megjelenése fölött.

„Csávok.” Az üdvözetet köszönjük. — Rejtvényeiből eddig már hármat közöltünk, a többi hibás. — A vers jönni fog: tul vagyunk halmozva versekkel s így a közlésre várnia kell.

Sch. **Antalné.** Közölni fogjuk.

Gyöztes. Köszönettel vettük.

T. K. A küldött betűrejtvényt közölni fogjuk. — Képtvényeket technikai okok miatt nem közölhetünk.

„Mért is szeretlek oly nagyon.” — Megkaptuk.

Caeres. Jövő számunkban felelünk.

P. N. A szíves üdvözetet hasonlóképp viszonzunk.

Kiváncsi. A kérdezett helybeli napilap már megszűnt. Mi így tudjuk.

A nagyérdemű közönség szives figyelmébe ajánlom, hogy a közelgő nyári idényre

továbbá szobaszőnyegeket, ablakfüggönyöket

**léli ruhákat
utazó-bundákat**

nyári gondozásra
elvállalok.

**ruhaneműeket
szőrme-árúkat**

Az áladott tárgyak gondozása saját házamban erre a célra épült helyiségben a legnagyobb gonddal és szakavatottsággal történik. — Az összes gondozásra átadott tárgyak **teljes értékéig tűzkár ellen biztosítva vannak.**

A közönség szives pártfogását kérem

V Ö N E K Y M I H A L Y

szücs, Miskolczon, Kazinczy-utca 4. (a Seper-szállóval szemben.)

A miskolczi szőlőbirtokosok szőlőértékestő egylete

tisztelettel hozza a borfogyasztó közönség tudomására, hogy Miskolcz szőlőbirtokosai a phylloxera által kipusztított szőlőhegyeiket újból betelepítették, boraik értékesítése céljából egyesültek és az egylet működését megkezdte.

Célja ezen egyletnek Miskolcz szőlőbirtokosai szőlőterményei értékesítésének közvetítése. — Tagjai sorába csakis azon termelőket vette fel, kik

boesájtják árúba. **Kizárólag saját termésű boraikat**

Tisztelettel felkéri ennél fogva az egylet vezetősége a borfogyasztó közönséget, hogy **szükségeik beszerzése** céljából bizalommal forduljanak hozzá s megkeresésre díjmentesen küldi meg azon termelők névsorát, kiknél ez idő szerint még saját termésű borok kaphatók.

A bejelentett borkészletről vezetett „Törzskönyv” Szaffka Pál úr kir. közjegyző egyleti elnök irodájában Miskolczon a hivatalos órák alatt megtekinthető.

A költözködési i lényre van szerencsém

nagy szőnyeg-áruházamat

a nagyérdemű közönség b. figyelmébe ajánlani, ahol mindennemű **futó- és szalonszőnyegeket**, axminster, velvet, stambul, smyrna stb., csipke, tüll és kelme **függönyöket**, gobelin és plüsch **ágy- és asztalterítőket**, **gyári szabott arakon** árusítok.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéve.

ROSENBERG GYULA

Szőnyegáruház volt Makra-féle helyiségben, Mahr K. céggel szemben.

A legjobb varró és himzőgépek

családi és ipari használatra

SCHWEITZER TESTVÉREK

varrógépnagykereskedő cégénél
Miskolczon, Széchenyi-u. 86.
sz. a. szerezhető be.

A párisi világ-kiállításon arany-
éremmel kitüntetve.

Mindengépért hat évi
írásbeli jótállás.

Iparistólát végzett leányok
a varrógép üzletben fizetés-
sel felvételnek.

Üzlet-átvétel. Tiszteletteljesen értesitem Miskolcz és kör-
nyékem t. közönségét, hogy a volt **Verő-féle** **könyv- és**
papirkereskedést **megvettem** s azt az eddigi helyiségben (**Miskolcz, Széche-**
nyi-utca, a színház mellett) tovább vezetni fogom.

Az áruraktárt **sok újdonsággal** teljesen felszereltem. az üzlettel átvett árukat pedig,
míg a készlet tart, **mélyen leszállított áron** adom el. **Kölcsönkönyvtáramat**, mely
csupán **modern** magyar, német, francia és angol művekből áll, a m. t. közönség különös
figyelmébe ajánlom. A kölcsönkönyvtár jegyzékét kívánatra vidékre is szívesen megküldöm. Leg-
főbb törekvésem az lesz, hogy mérsékelt árak és pontos kiszolgálás által m. t. vevőim igényeit
minden tekintetben kielégítem.

Vadász M.

könyv- és papirkereskedés,
kölcsönkönyvtár

Szíves pártfogásért esd, kitünő tisztelettel

(ezelőtt VERŐ)

Miskolcz, a színház mellett.

○○○○○ **Legujabb értesítés tavaszra!** ○○○○○

Örömmel értesitem a n. é. közönséget, hogy sikerült egy nagyobb készlet rőfös és
rővidáru cikket roppant olcsó áron megvásárolni, a melyek **gyári áron alól** el-
adatnak. A n. é. közönség saját érdekében teszi, ha **tavaszi szükségletét** ná-
lam minél előbb beszerzi, annál is inkább, mert oly olcsó árak mellett ezen készlet
gyorsan eladatik.

Tisztelettel

Amerikai Áruház.

Prima jó **mosó kartonok** minden színben és kedvelt mintákban méterje 15 kr. Finom színtartó
levantinok méterje 22, 25, 28 kr. **Angol zefirek** kiváló szép minták, nagy választék, méterje
25, 28 kr. Francia zefirek, legujabb kivitel (esikós és schiné minta) méterje 30-40 kr. Finom fehér
és himzett selyem **battiszok** méterje 34, 40, 45 kr. Fehér sűrű szövött **moll battiszok Clair**
méterje 15, 20, 22 kr. és feljebb.

Duplasz. divatszövetek minden kivihető mintákban 22, 24, 26, 28, 30 kr. **Legujabb pepita**
és más kivitelű mintákban, méterje 52 krtól feljebb. **Tavaszi kosztüm-kelme**, 120 cm. széles,
gyönyörű kivitelben, méterje 86 krtól felj. **Duplasz. fekete kelme** méterje 26 krtól feljebb. **Fekete kelme** 120 cm. széles, tiszta gyapju, méterje 56 krtól feljebb. **Kamgarn kelmék**, egyszínű
120 cm. széles, a legdivatosabb színekben, méterje 72 krtól feljebb. **Vásznak** 1 vég 30 rőf creas
vászson 3.50, 4.50. 1 vég 30 rőf Rumburgi pamutvászson 4.85 és feljebb. **Futószőnyegek**, 65 cm.
széles futószőnyegek méterje 23 krtól feljebb. **Csipkefüggönyök** 100 cm. széles, méterenként 22,
28, 30, 38, 42, 50, 60, 65 kr 120 cm. széles méterenk. 70, 85, 120. **Férfi és női fehér ingek**,
sima fehér férfi ing 90 krtól feljebb, női ing csipkével vagy himzéssel díszítve 65 krtól feljebb.
Férfi alsó nadrág, erős Copperból 6 drb 4.95 frt, francia szabás, szegélyezett övvel, legjobb
minőség, 6 drb 6.50 frt. **Női és férfi zsebkendők** 85 krtól feljebb. Fekete és színes gyermek,
női, valamint férfi **harisnyák, ingblousok, miderek, keztyűk, női és férfi nyakkendők,**
harisnyák, csipke, szalag, selyem, dísz-zsinór, applikáció és mindenféle szabókel-
lékek legolcsóbb árban kaphatók.

AMERIKAI ÁRUHÁZ

○○○○○ Városháztér 28. **MISKOLCZ** Breuer-palota. ○○○○○

Nyomatott Szelényi és Társa könyvnyomdájában Miskolczon.

Verseny nélkül!

○○○○○ Nap- és esőernyők. Sirkoszorúk. ○○○○○